

izobraževanju odraslih, manj iz dela Bele knjige o poklicnem in strokovnem izobraževanju.

- Med okvirnimi cilji, ki naj bi jih v Sloveniji dosegli s slovenskim ogrodjem kvalifikacij, preberemo tudi: »izboljšati sistem izobraževanja in usposabljanja v takšni smeri, da se bo odzival na potrebe delodajalcev in njihovo vlogo pri ocenjevanju in izdajanju potrdil« ter »izboljšati učinkovitost procesa doseganja kvalifikacij, ki se osredotoča na potrebe trga dela« (Slovensko ..., 2011, SOK), kar zopet kaže na podrejanje gospodarstvu in servisiranje kapitala s strani izobraževanja oz. priznavanja.

O dokumentih, ki jih države podpisujejo ali pišejo same, lahko v splošnem (z določenimi izjemami) zaključimo, da so dejansko v službi povečevanja gospodarske rasti, razmaha ekonomije, v službi kapitala, in manj v službi posameznika, njegovih potencialov in aspiracij, boljše in trdnjše družbe in skupnosti. Žal lahko potrdimo navedbe drugih avtorjev (cf. MacPhail, 2008; Pikalo, 2003), da je pri tem bolj pomembno, kaj bodo od načrtovanih ukrepov na področju izobraževanja (poklicnega in strokovnega izobraževanja, izobraževanja odraslih, priznavanja neformalno pridobljenega znanja) imeli gospodarstveniki in s tem peščica bogatih, ne pa večinsko prebivalstvo, predvsem tisti z nižjo izobrazbo.

Zelo pomembno je, kako je zastavljena naša politika, izobraževanje, kakšno mesto ima posameznik v njem ter kako je vse to povezano z gospodarstvom – na kateri ravni in s kakšnimi razmerji. Skoraj še bolj pomembno pa je, kam se bo, npr. v Sloveniji, ta nestatični sistem razvijal v prihodnje.

Večja fleksibilnost trga dela, skrajševanje odpovednih rokov pomeni več za gospodarstvo, manj za posameznika, več začasnih zaposlitev (cf. Bourdieu, 1998/2006a).

Pozive, kako so spremembe nujne za razvoj gospodarstva, in da se moramo temu pač vsi prilagoditi, kar se bere iz zgornjih dokumentov, delodajalci izrabljajo. Bourdieu pravi, da izrabljajo to nujo po spremembah za grožnje zaposlenim, ki so v nenehnem strahu za svoje delovno mesto, na katero preži »rezervna armada delovne sile, ukročena z negotovostjo in stalno grožnjo brezposelnosti na vseh ravneh hierarhije« (Bourdieu, 1998/2006a: 208); tako torej današnja realnost spreminja usodo posameznika in družbe (cf.: Lengrand, 1970; Chomsky, 1999/2005; Bourdieu, 1998/2006a; 2002/2006b; Hanžek, 2000). OECD si je (tudi v svojem poročilu za Slovenijo; Ekonomski ..., 2011) v imenu povečevanja možnosti za gospodarstvo nadela hegemonično držo (MacPhail, 2008, jo poleg OECD-ja pripisuje še Svetovni banki in Mednarodnemu denarnemu